

Introitus: *Sestry a bratři: Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost. Buďte pozdraveni! Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen*

(1. list Petřův 5,5 a Žalm 33,12)

Když Mojžíš přišel nazpět, vypravoval lidu všechna slova Hospodinova a předložil mu všechna právní ustanovení. Všechn lid odpověděl jako jedněmi ústy. Řekli: „Budeme dělat všechno, o čem Hospodin mluvil.“ Nato Mojžíš zapsal všechna Hospodinova slova. Za časného jitra postavil pod horou oltář a dvanáct posvátných sloupů podle dvanácti izraelských kmenů. Pak pověřil izraelské mládence, aby přinesli oběti zápalné a obětovali Hospodinu býčky k hodům oběti pokojné. Mojžíš vzal polovinu krve a vlil ji do mís a druhou polovinou pokropil oltář. Potom vzal Knihu smlouvy a předčítal lidu. Prohlásili: „Poslušně budeme dělat všechno, o čem Hospodin mluvil.“ Mojžíš vzal krev, pokropil lid a řekl: „Hle, krev smlouvy, kterou s vámi uzavírá Hospodin na základě všech těchto slov.“

Exodus 24, 3-8

Dále jste slyšeli, že bylo řečeno otcům: „Nebudeš přísahat křivě, ale splníš Hospodinu přísahy své.“ Já však vám pravím, abyste nepřísahali vůbec; ani při nebi, protože nebe je trůn Boží; ani při zemi, protože země je podnož jeho nohou; ani při Jeruzalému, protože je to město velikého krále; ani při své hlavě nepřísahej, protože nemůžeš způsobit, aby ti jediný vlas zbělel nebo zčernal. Vaše slovo buď ano, ano – ne, ne; co je nad to, je ze zlého.

Matoušovo evangelium 5, 33-37

Sliby chyby

Má člověk slibovat? Má se zaslíbit nějakým idejím? (Vždyť je hlupáci nemění své ideje...) Má se zaslíbit nějakému způsobu života? Třeba celibátu? Či manželskému svazku? Má slibovat něco partnerovi? Má se zasňovat? Má se ženit? Není lepší volnější vztah? Má se stávat členem nějakého společenství? Má vstupovat do společenství s Bohem? Má se křtít?!

Když Pán Ježíš odpovídal na otázku po přísaze, řekl v odpovědi, že člověčí slova mají být *ano* a *ne*. Zdvojené ano a ne. Tedy velice jisté ano a ne. Musí si tedy člověk stačit s prostým slibem a nesmí si při tom sáhnout, *při-sáhnout* k něčemu, co je kolem. Nemá si zaťukávat na dřevo, ani spoléhat na zemi, nebe. Nemá si *při-sáhnout, při-táhnout* k pozemským rozhodováním Boha samého. Ale, pak je člověk na všechno sám! A ustojí to?

Nejprve k těm slibům. Jistěže se slibovat musí! Slib je závazkem, který vyplývá ze smlouvy. Kde není ochota slibovat, tam není smlouva. Však si všimněte dnešních smluv. Tedy spíše *spisnic*, protože se nesmlouvají, ale sepisují. Velice často v nich nenajdete, co si navzájem obě strany skutečně slibují. Jsou v tom spíše spousty řečí okolo, ale nebývá tam vždy jasně a zřetelně řečeno, co kdo komu poskytne. V labyrintu sankcí pak bývá poskovávána šance beztrestně vycouvat či naopak ze smlouvy bezostyšně vytřískat. Můj starý učitel práv mi opakoval, že smlouva musí platit už když je vyřčena. Nemusí na ní být podpis.¹

¹ Městský soud v Praze potvrdil, že slovo jeho zesnulého bratra Tomáše platí (urozenost zavazuje). Ernest Kolowrat proto smí dál užívat byt v pražském Kolowratském paláci, z něž se ho snažila vystrnadit družka jeho bratra Tomáše, bývalá profesionální tenistka JUDr. Dominika Perutková. Ta je od roku 2004 správkyní rozsáhlého kolowratského dědictví. Jako první krok tehdy Dominika, užívající jméno Kolowrat Krakovská, změnila smlouvu, kterou Kolowratové pronajali svůj palác Národnímu divadlu za symbolickou korunu ročně. A rovněž se pokusila dostat Ernesta z bytu, na jehož užívání se dohodl s bratrem jakousi dohodou o zápůjčce. Ve čtvrtek tento spor o šlechtické slovo Tomáše Kolowrata paní Perutková zcela prohrála. (Lidové noviny 13. 8. 2010)

A protože člověk na tom to světě nemůže žít bez smluv, bez partnerství, bez závazků – netekla by mu voda z kohoutku a nesvítil by elektřinou (což taky jde, ale...) Samozřejmě by tu měl následovat výčet oněch závazků, jak jsem je v otázkách naznačil na začátku. Člověk potřebuje smlouvy.

Ale zůstanu u toho posledního. Protože je třeba říci *ano*, proto se člověk nechává pokřtít a vstupuje do křesťanské církve a nese její radosti i strasti. Křesťanství není možné žít mimo církve, jak se dnes ozývá od leckterých mudrců a mediálních hvězd (a po nich to pak všichni opakují), kteří říkají skoro beze změny: „*Víte, má víra je vnitřní záležitost, nepotřebuji pro ni žádnou církev...*“ Je to zbytek komunistického alibismu, který říkal: „*Víte, já vlastně nejsem komunista, ale protože potřebuji studovat a pracovat, musím být zticha a držet krok. Co si myslím, to je moje věc.*“ Je to nesmyslný ideál všech lidí uctívajících mýtus svobody, který si jistí (co kdyby) nějakou věroukou.

Četli jsme, jak pod Sinajem lid Izraelský slibuje věrnost Hospodinu, který s ním navázal svoji smlouvu. A tyto sliby opakují i jejich potomci. Poté, co obsadili Jákobovi potomci celou zaslíbenou zemi, staví Jozue před dospělé potomky jasnou volbu: „*Jestliže se vám zdá, že sloužit Hospodinu je zlé, vyvolte si dnes, komu chcete sloužit: zda božstvům, kterým sloužili vaši otcové, když byli za řekou Eufratem, nebo božstvům Emorejců, v jejichž zemi sídlíte. Já a můj dům budeme sloužit Hospodinu.*“ Lid odpověděl: „*Jsmo daleci toho, opustit Hospodina a sloužit jiným bohům! Naším Bohem je přece Hospodin. On nás i naše otce vyvedl z egyptské země, z domu otroctví. On činil před našimi zraky ta veliká znamení, opatroval nás na celé cestě, kterou jsme šli, i mezi kdejakým lidem, skrze něž jsme procházeli. Hospodin zapudil od nás každý lid, i Emorejce sídlící v zemi. Také my budeme sloužit Hospodinu. On je náš Bůh.*“ (Jozue 24, 15-18)

Ale teď jsme u té druhé otázky: Pokud si nemůžeme *při-sáhnout* k našemu slibu na Hospodina či alespoň na nebe, zemi, bratra, otce, jak máme zvládnout své sliby? Jozue dokonce v připomínaném textu odpovídá tvrdě Izraelitům: „*Nebudete moci sloužit Hospodinu, neboť on je Bůh svatý. Je to Bůh žárlivý, nepromine vám vaše nevěrnosti a hříchy. Jestliže opustíte Hospodina a budete sloužit cizím bohům, odvrátí se, zle s vámi naloží a skoncuje s vámi, ač vám předtím učinil mnoho dobrého.*“ (Jozue 24, 19-20)

Otevřeně se tedy Jozue vyjadřuje o naší neschopnosti splnit sliby. Přátelé, ani my nejsme schopni splnit své nejzákladnější sliby. Nejde o neuskutečnitelné sliby, ale o nejzákladnější sliby. M ohu já svatosvatě slíbit, že budu dnes ve čtvrt na jednu na konečné autobusu tady u Olivovny? Mohu! Mohu, ale není to úplně jisté. Co kdyby... A tak bychom si měli konečně připustit, že nás všechny sliby přesahují. Ale zároveň se nevzdávat a skládat je, protože naše sliby věrnosti stojí na Božích slíbech. Bude se to teď zdát jako slovní gymnastika, ale zkuste mne poslouchat.

Pána Boha není třeba hledat, není třeba si ho *při-sahávat*, je blízko. V Deuteronomiu (30, 11-15) je pro Izrael návod, který jej měl ujistit, že sám Pán Bůh přebývá v nich. „*Tento příkaz, který ti dnes udílím, není pro tebe ani nepochopitelný, ani vzdálený. Není v nebi, abys musel říkat: „Kdo nám vystoupí na nebe, vezme jej pro nás a ohlásí nám jej, abychom ho plnili?“ Ani za mořem není, abys musel říkat: „Kdo se nám přeplaví přes moře, vezme jej pro nás a ohlásí nám jej, abychom ho plnili?“ Vždyť to slovo je ti velmi blízko, ve tvých ústech a ve tvém srdci, abys je dodržel. Hled', předložil jsem ti dnes život a dobro i smrt a zlo.*“

Přesně v tom je tajemství našich slibů. V důvěře v Boží moc, která je v nás a která v nás bude pracovat. Ježíš v nás! Proto křtíme do jména Ježíše Krista, proto člověka zapojujeme do nejužšího vztahu. Protože teprve pak můžeme říci *ne* tam, kde se *ne* říci má. Ač se bojíme následků a bolesti, řekneme *ne*! Protože jej v nás říká náš Pán. A zase řekneme *ano*, ač ani netušíme jak to všechno

bude. Jako Maria řekla andělu Gabrielovi *ano*, protože nemohla říci nic jiného. V ní se za to *ano* zaručil sám Bůh. Nebylo třeba přísahat na svou čistotu, na Josefovy pracovitě ruce... Stačilo prostě *ano*. A tak v důvěře, že jsme zcela v Kristu, že už nejsme sami svoji, slibujeme prostým „*Ano!*“ Aniče a Anička dnes ve křtu a členském slibu zase říká *ano* nám.

Nepotřebujete v sobě mít také Ježíše?! Rádi vám pomůžeme. Ale už dopředu říkám, že stačí říct jednou své *ano*, když se mi Ježíš nabízí a já vím, že je to čestná a dobrá nabídka. Když jsem o ní přesvědčen a vím, že by bylo bláznovstvím ji odmítnout, protože On nás už dávno přijal, dávno pro nás řekl své *ano*. Dal za to své *ano* i svůj život.

„Jsem vděčen za vaši účast na díle evangelia od prvního dne až doposud a jsem si jist, že ten, který ve vás začal dobré dílo, dovede je až do dne Ježíše Krista.“ (Filipským 1, 5-6)